

нието му. Когато го просипватъ, казватъ: „Когато братъ и сестра се зематъ, тогазъ и душманите житото да превзематъ“, а когато го просипватъ презъ пръстена, което правятъ за да бъдато то чисто, произнасятъ: „Какъвто е чистъ сребърниятъ пръстенъ, такъвъ чисто да бъде и житото“. Млѣкото сипватъ за да бъдато брашното бѣло като него, а четката турятъ за да бъдато житото гѣсто като нея; и въ двата случая произнасятъ съответни благопожелания.

Киткитѣ, направени отъ 3—4 босилкови стъркове, превързани съ червенъ конецъ, биватъ три — едната за орача, а другите две за воловетѣ. Колачите сѫ теже три — по единъ за орача и воловетѣ, при което волските сѫ по-малки и въ видъ на крамайчета, за да могатъ да се провиратъ на роговетѣ имъ.

Орачътъ тръгва за нивата съ всичко това и съ впрегнати въ оралото волове. Като стигне на нивата, преди да заоре отъ къмъ източната страна на нивата, той връзва съ червенъ конецъ по една китка на дѣсните рогове на воловетѣ, прекръствайки се трижди, съ лице обрнато къмъ изтокъ, а своята китка втъква на дѣсната страна на челото си подъ калпака. Следъ това туря по едно колаче на дѣсните рогове на воловетѣ, разчува своя на късове (когато има при него жена или дете, преви това надъ главите имъ), изяжда единъ два залъка и дава по 3—4 на всѣки воль; после имъ дава да изядатъ и колачетата отъ роговете и само следъ това започнува да заорява браздите за сѣнето. Като свърши първата бразда, откарва воловетѣ съ оралото нѣколко разкрака не страна отъ нея и отбелязва повръхно втората бразда, за да посъе пространството помежду имъ, връща воловетѣ съ оралото на източната частъ на първата бразда и ги остава тамъ да почиватъ, а той се връща, прекръства се до три пъти, и почва да сѣе, изговаряйки: „Аиде и до година съсъ здрѣве; колкото зърна паднатъ, толкова товара да се родятъ; да даде Господъ да се роди и по дърво и камъкъ, отвредъ да дохождатъ отъ насъ да купуватъ“. Като посъе всичкото пространство отбелязано между браздите, продължава по сѫщия начинъ и по-нататъкъ. Който дойде презъ това време длъженъ е да поздрави орача: „Хаирлия ти